

سورة الحزین المرتبه

مجموعه سوالات طبقه بندی شده
آیین دادرسی کیفری

تدوین: رضا زندهگل
وکیل پایه یک دادگستری

نشر تندیس زرین

تندیس
زرین

- سرشناسه : زنده گل، رضا، ۱۳۶۷ -
- عنوان قراردادی : ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
- عنوان و نام پدیدآور : مجموعه سوالات طبقه بندی شده آیین دادرسی کیفری / تدوین رضا زنده گل.
- مشخصات نشر : تهران: تندیس زرین، ۱۴۰۳.
- مشخصات ظاهری : ۳۲۶ ص.
- شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۸۱۴۶-۰۰-۳
- وضعیت فهرست نویسی : فیبا
- موضوع : حقوق جزا -- ایران -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
Criminal law -- Iran -- Examinations, questions, etc. (Higher)
- آیین دادرسی جزایی -- ایران -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
Criminal procedure -- Iran -- Examinations, questions, etc. (Higher)
- دانشگاه‌ها و مدارس عالی -- ایران -- آزمون‌ها
Universities and colleges -- Iran -- Examinations
- آزمون دوره‌های تحصیلات تکمیلی -- ایران
Graduate Record Examination -- Iran
- رده بندی کنگره : KMH۳۸۰۰ :
- رده بندی دیویی : ۳۴۵/۵۵ :
- شماره کتابشناسی ملی : ۹۳۶۹۱۴۱ :
- اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیبا

- نام کتاب : مجموعه سوالات طبقه بندی شده آیین دادرسی کیفری
- ناشر : تندیس زرین
- تدوین : رضا زنده گل
- نوبت و سال چاپ : اول- ۱۴۰۳
- شمارگان : ۱۰۰ :
- شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۸۱۴۶-۰۰-۳

 دفتر انتشارات و مرکز پخش: ۰۲۱-۶۶۹۸۱۰۵۱
 nashretandisezarin
 www.tandisezarin.com
 nashretandisezarin@gmail.com

کلیه حقوق برای مؤلف و ناشر محفوظ است.

سخن ناشر

رشته حقوق یکی از پرطرفدارترین و جذاب‌ترین رشته‌های دانشگاهی در کشور می‌باشد، این رشته بسیار گسترده است و جنبه‌ها و ابعاد مختلف زندگی بشر را در سطح خرد و کلان دربر می‌گیرد و همه افراد به گونه‌های مختلف به دانش حقوق نیازمندند و از آن بهره می‌برند.

مدرسه حقوق در سال ۱۲۹۸ در ایران زیر نظر وزارت عدلیه تأسیس شد و به آموزش حقوق می‌پرداخت. در سال ۱۳۱۳ شمسی با تأسیس دانشگاه تهران، مدرسه حقوق با مدرسه تجارت و مدرسه سیاسی تلفیق شد و دانشکده حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی را به وجود آورد. مجدداً در سال ۱۳۴۰ شمسی نام این دانشکده تغییر کرد و به دانشکده حقوق و علوم سیاسی تبدیل شد و تا به امروز تحت همین عنوان دانشجو می‌پذیرد. علاوه بر این به تدریج، رشته حقوق در دانشگاه‌های مختلف کشور گسترش یافت و تدریس می‌شود.

رشته حقوق ناظر بر تمام روابط اجتماعی مردمان یک سرزمین است که آثار حقوقی دارد. روابط اجتماعی شامل دایره گسترده‌ای از ارتباطات می‌شود. در واقع حقوق قوانین و مقررات ناظر بر همه این رابطه‌هاست. ارتباطاتی چون ارتباط بین دولت و مردم، ارتباط میان مردم، ارتباط میان دولت‌ها، ارتباط میان قوای سه‌گانه و ... موضوع رشته حقوق است. حقوق به موضوعاتی مثل مالکیت، قراردادها، مسئولیت‌های اشخاص، قواعد مربوط به ارث، وصیت، ولادت، اقامتگاه اشخاص، مسئولیت‌های ناشی از حوادث و ... می‌پردازد.

با وجود گستردگی رشته حقوق، دانشجویان نیاز به مطالب و منابع روزآمد جهت تناسب و همسویی با مطالب حقوقی داشته بنابراین ضرورت و نیاز دانشجویان به بروزترین و روزآمدترین منابع و کتب حقوقی، امری اجتناب‌ناپذیر می‌باشد.

در همین راستا انتشارات تندیس زرین مفتخر است به‌عنوان انتشاراتی پیش‌آمد در زمینه نشر و انتشار کتب حقوقی موردنیاز جامعه حقوقی علی‌الخصوص دانشجویان حقوق در زمینه منابع آزمون‌های وکالت، قضاوت، سردفتری، مشاوران حقوقی، کارشناسی ارشد، کارشناسان رسمی، اختبار، داوری و ... گام بردارد. همچنین امید است که این انتشارات با تدوین و انتشار منابع و کتب حقوقی، سهمی هرچند کوچک در گسترش علم و آگاهی حقوقی در جامعه را داشته باشد.

تندیس زرین مبتکر برترین شیوه‌های مطالعاتی است که در فهم سریع تر مطلب کمک بسزایی دارد.

سؤالات

- بخش اول- کلیات ۷
- بخش دوم- کشف جرم و تحقیقات مقدماتی ۱۶
- بخش سوم- دادگاه‌های کیفری، رسیدگی و صدور رای ۵۹
- بخش چهارم- اعتراض به آراء ۹۳
- بخش پنجم- اجرای احکام کیفری و اقدامات تامینی و تربیتی ۱۱۰
- بخش ششم- هزینه دادرسی ۱۱۶
- بخش هفتم- سایر مقررات ۱۱۷
- بخش هشتم- آیین دادرسی جرایم نیروهای مسلح ۱۱۷
- بخش نهم- دادرسی الکترونیکی ۱۲۰
- بخش دهم- آیین دادرسی جرایم رایانه‌ای ۱۲۰
- بخش یازدهم- آیین دادرسی جرایم اشخاص حقوقی ۱۲۱
- بخش دوازدهم- سایر مقررات ۱۲۳

پاسخنامه

- بخش اول- کلیات ۱۲۵
- بخش دوم- کشف جرم و تحقیقات مقدماتی ۱۴۲
- بخش سوم- دادگاه‌های کیفری، رسیدگی و صدور رای ۲۱۲
- بخش چهارم- اعتراض به آراء ۲۶۷
- بخش پنجم- اجرای احکام کیفری و اقدامات تامینی و تربیتی ۲۹۶
- بخش ششم- هزینه دادرسی ۳۰۳
- بخش هفتم- سایر مقررات ۳۰۴

- بخش هشتم- آیین دادرسی جرایم نیروهای مسلح ۳۰۴
- بخش نهم- دادرسی الکترونیکی ۳۰۹
- بخش دهم- آیین دادرسی جرایم رایانه ای ۳۱۰
- بخش یازدهم- آیین دادرسی جرایم اشخاص حقوقی ۳۱۱
- بخش دوازدهم- سایر مقررات ۳۱۳

ضمائم

- سؤالات کانون و کلا ۱۴۰۲ ۳۱۵
- سؤالات مرکز و کلا ۱۴۰۲ ۳۱۸
- سؤالات ارشد سراسری ۱۴۰۲ ۳۲۲
- پاسخنامه کانون و کلا ۱۴۰۲ ۳۲۶
- پاسخنامه مرکز و کلا ۱۴۰۲ ۳۲۶
- پاسخنامه ارشد سراسری ۱۴۰۲ ۳۲۶

(وکلالت ۱۳۹۲)

۱- کدام یک از موارد زیر از موجبات صدور قرار موقوفی تعقیب نیست؟

الف) عفو عمومی

ب) فوت متهم یا محکوم علیه

ج) نسخ مجازات قانونی پس از ارتکاب جرم

د) گذشت شاکی خصوصی در جرم غیر قابل گذشت

(وکلالت ۱۳۹۲)

۲- گذشت مشروط و معلق شاکی خصوصی:

الف) مطلقاً بی تأثیر است

ب) در صورتی که شرط یا معلق علیه تحقق یابد موثر است

ج) در صورتی که شرط یا معلق علیه، قبل از صدور حکم تحقق یابد موثر است

د) در صورتی که شرط یا معلق علیه قبل از اجرای حکم تحقق یابد موثر است

۳- در صورتی که شخص متهم به قتل عمدی، قبل از صدور حکم قطعی مبتلا به جنون شود:

(وکلالت ۱۳۹۲)

الف) تعقیب کیفری موقوف خواهد شد

ب) تعقیب کیفری تا زمان افاقه متوقف خواهد شد

ج) تعقیب کیفری ادامه خواهد یافت

د) با درخواست دادستان و موافقت دادگاه فقط برای یکبار تعقیب متوقف خواهد شد

(وکلالت ۱۳۹۳)

۴- ضرر و زیان معنوی ناشی از جرم، در کدام مورد، قابل مطالبه است؟

الف) در کلیه جرایم با هر میزان، به استثنای جرایم مستوجب تعزیرات شرعی و دیه

ب) در کلیه جرایم ارتكابی و با هر میزان

ج) فاقد وجهت قانونی است و قابل مطالبه نیست.

د) فقط در جرایم تعزیری درجه شش، هفت و هشت

۵- پس از صدور حکم محکومیت قطعی، قانون جدیدی وضع می‌شود که مجازات مقرر در

(وکلالت ۱۳۹۲)

قانون سابق را تخفیف می‌دهد. در این صورت:

الف) محکوم علیه می‌تواند تقاضای اعاده دادرسی نماید

ب) محکوم علیه می‌تواند از دادگاه صادرکننده حکم بدوی درخواست تخفیف نماید

ج) محکوم علیه می‌تواند از دادگاه صادرکننده حکم بدوی درخواست عفو نماید

د) با توجه به قطعیت حکم، راهی برای نقض و تغییر آن باقی نمانده است

(وکلالت ۱۳۹۲)

۶- انواع مرور زمان کیفری کدام یک از موارد زیر است؟

الف) مرور زمان تعقیب، مرور زمان دادرسی، مرور زمان اجرای مجازات، مرور زمان شکایت

ب) مرور زمان شکایت، مرور زمان تعقیب، مرور زمان صدور حکم، مرور زمان اجرای مجازات

(ج) مرور زمان دادرسی، مرور زمان صدور حکم، مرور زمان مجازات، مرور زمان شکایت
(د) مرور زمان دادرسی، مرور زمان تعقیب، مرور زمان مجازات، مرور زمان شکایت

⊙ **۷- مرور زمان شکایت در جرایم قابل گذشت، چه مدت است؟** (وکالت ۱۳۹۳)

(الف) شش ماه از تاریخ اطلاع از وقوع جرم
(ب) یک سال از تاریخ وقوع جرم
(ج) شش ماه از تاریخ وقوع جرم
(د) یک سال از تاریخ اطلاع از وقوع جرم

⊙ **۸- در فرآیند دادرسی کیفری، کدام یک از خسارات زیر، در دعوی خصوصی ناشی از جرم در دادگاه کیفری قابل مطالبه است؟** (وکالت ۱۳۹۴)

(الف) فقط خسارات مادی بالغ بر ده میلیون ریال
(ب) تمام منابع ممکن الحصول و خسارت معنوی
(ج) فقط خسارات مادی و معنوی به استثناء جرایم مستوجب تعزیر شرعی
(د) تمام خسارات مادی و نیز خسارات معنوی و منافع ممکن الحصول به استثناء جرایم مستوجب تعزیر شرعی و دیه

⊙ **۹- هر گاه دادگاه کیفری متهم را از جهت جنبه عمومی ناشی از جرم تبرئه نماید، نسبت به ضرر و زیان مدعی خصوصی، چه تصمیمی اتخاذ می نماید؟** (تفصیلات ۱۳۹۴)

(الف) قرار امتناع از رسیدگی
(ب) قرار عدم صلاحیت
(ج) ادامه رسیدگی و صدور حکم
(د) قرار اناطه

⊙ **۱۰- در مواردی که دادگاه کیفری حکم به پرداخت قیمت مال تلف شده صادر می نماید. ملاک پرداخت قیمت، کدام زمان است؟** (وکالت ۱۳۹۶)

(الف) تلف مال
(ب) صدور حکم
(ج) اجرای حکم
(د) تقدیم دادخواست ضرر و زیان

⊙ **۱۱- منافع ممکن الحصول، در کدام صورت قابل مطالبه است؟** (وکالت ۱۳۹۸)

(الف) در غیر جرایم موجب تعزیر منصوص شرعی و دیه، در صورتی که صدق اتلاف نماید.
(ب) در غیر جرایم موجب تعزیر منصوص شرعی و دیه، در صورتی که حصول آن امکان داشته باشد.
(ج) در تمام جرایم، در صورتی که صدق اتلاف نماید.
(د) در تمام جرایم، در صورتی که حصول آن امکان داشته باشد.

⊙ **۱۲- چنانچه مرتکب در زمان ارتکاب جرم موجب تعزیر عاقل و پس از آن مبتلا به جنون شود و پرونده در مرحله تحقیقات مقدماتی باشد چه تصمیمی در مورد وی صادر می شود؟** (مشاوران حقوقی ۱۳۹۲)

(الف) در تمام موارد جنون پس از ارتکاب جرم مانع رسیدگی نیست.
(ب) در هر صورت تعقیب یا رسیدگی توقیف می شود.
(ج) در هر صورت قرار موقوفی تعقیب یا رسیدگی صادر می شود.
(د) نسبت به مجازات‌هایی که جنبه حق الناسی دارد مانند قصاص و دیه جنون مانع از تعقیب و رسیدگی نیست. در سایر موارد رسیدگی یا تعقیب متوقف می شود.

۵- مستند به ماده ۱۳ آ. د. ک

ماده ۱۳- تعقیب امر کیفری که طبق قانون شروع شده است و همچنین اجرای مجازات موقوف نمی‌شود، مگر در موارد زیر:

الف- فوت متهم یا محکوم علیه

ب- گذشت شاکی یا مدعی خصوصی در جرایم قابل گذشت

پ- شمول عفو

ت- نسخ مجازات قانونی

ث- شمول مرور زمان در موارد پیش‌بینی شده در قانون

ج- توبه متهم در موارد پیش‌بینی شده در قانون

چ- اعتبار امر مختوم

تبصره ۱- درباره دیه مطابق قانون مجازات اسلامی عمل می‌گردد.

تبصره ۲- هرگاه مرتکب جرم پیش‌از صدور حکم قطعی مبتلا به جنون شود، تا زمان افاقه، تعقیب و دادرسی متوقف می‌شود. مگر آنکه در جرائم حق الناسی شرایط اثبات جرم به نحوی باشد که فرد مجنون یا فاقد هوشیاری در فرض افاقه نیز نتواند از خود رفع اتهام کند. در این صورت به ولی یا قیم یا سرپرست قانونی وی ابلاغ می‌شود که ظرف مهلت پنج روز نسبت به معرفی وکیل اقدام نماید. در صورت عدم معرفی، صرف نظر از نوع جرم ارتكابی و میزان مجازات آن وفق مقررات برای وی وکیل تسخیری تعیین می‌شود و تعقیب و دادرسی ادامه می‌یابد.

۶- پ- مستند به ماده ۱۰۱ ق مجازات اسلامی

ماده ۱۰۱- گذشت باید منجز باشد و به گذشت مشروط و معلق در صورتی ترتیب اثر داده می‌شود که آن شرط یا معلق علیه تحقق یافته باشد. همچنین عدول از گذشت، مسموع نیست.

تبصره ۱- گذشت مشروط یا معلق مانع تعقیب، رسیدگی و صدور حکم نیست، ولی اجرای مجازات در جرایم قابل گذشت منوط به عدم تحقق شرط یا معلق علیه است. در این صورت، محکوم علیه با قرار تأمین مناسب آزاد می‌شود.

تبصره ۲- تأثیر گذشت قیم اتفاقی، منوط به تأیید دادستان است.

۷- ج- مستند به تبصره ۲ ماده ۱۳ آ. د. ک

ماده ۱۳- تعقیب امر کیفری که طبق قانون شروع شده است و همچنین اجرای مجازات موقوف نمی‌شود، مگر در موارد زیر:

الف- فوت متهم یا محکوم علیه

ب- گذشت شاکی یا مدعی خصوصی در جرایم قابل گذشت

پ- شمول عفو

ت- نسخ مجازات قانونی

ث- شمول مرور زمان در موارد پیش‌بینی شده در قانون

ج- توبه متهم در موارد پیش‌بینی شده در قانون

چ- اعتبار امر مختوم

تبصره ۱- درباره دیه مطابق قانون مجازات اسلامی عمل می‌گردد.

تبصره ۲- هرگاه مرتکب جرم پیش از صدور حکم قطعی مبتلا به جنون شود، تا زمان افاقه، تعقیب و دادرسی متوقف می‌شود. مگر آنکه در جرائم حق الناسی شرایط اثبات جرم به نحوی باشد که فرد مجنون یا فاقد هوشیاری در فرض افاقه نیز نتواند از خود رفع اتهام کند. در این صورت به ولی یا قیم یا سرپرست قانونی وی ابلاغ می‌شود که ظرف مهلت پنج روز نسبت به معرفی وکیل اقدام نماید. در صورت عدم معرفی، صرف نظر از نوع جرم ارتكابی و میزان مجازات آن وفق مقررات برای وی وکیل تسخیری تعیین می‌شود و تعقیب و دادرسی ادامه می‌یابد.

✓ ۴۰- الف- مستند به ماده ۱۴ آ.د.ک

ماده ۱۴- شاکی می‌تواند جبران تمام ضرر و زیان‌های مادی و معنوی و منافع ممکن‌الحصول ناشی از جرم را مطالبه کند.

تبصره ۱- زیان معنوی عبارت از صدمات روحی یا هتک حیثیت و اعتبار شخصی، خانوادگی یا اجتماعی است. دادگاه می‌تواند علاوه بر صدور حکم به جبران خسارت مالی، به رفع زیان از طرق دیگر از قبیل الزام به عذرخواهی و درج حکم در جراید و امثال آن حکم نماید.

تبصره ۲- منافع ممکن‌الحصول تنها به مواردی اختصاص دارد که صدق اتلاف نماید. همچنین مقررات مرتبط به منافع ممکن‌الحصول و نیز پرداخت خسارت معنوی شامل جرایم موجب تعزیرات منصوص شرعی و دیه نمی‌شود.

✓ ۵۱- پ- مستند به ماده ۱۰ ق مجازات اسلامی

ماده ۱۰- در مقررات و نظامات دولتی مجازات و اقدام تأمینی و تربیتی باید به موجب قانونی باشد که قبل از وقوع جرم مقرر شده است و مرتکب هیچ رفتاری اعم از فعل یا ترک فعل را نمی‌توان به موجب قانون مؤخر به مجازات یا اقدامات تأمینی و تربیتی محکوم کرد لکن چنانچه پس از وقوع جرم، قانونی مبنی بر تخفیف یا عدم اجرای مجازات یا اقدام تأمینی و تربیتی یا از جهاتی مساعدتر به حال مرتکب وضع شود، نسبت به جرایم سابق بر وضع آن قانون تا صدور حکم قطعی، مؤثر است. هرگاه به موجب قانون سابق، حکم قطعی لازم‌الاجراء، صادر شده باشد به ترتیب زیر عمل می‌شود:

الف- اگر رفتاری که در گذشته جرم بوده است به موجب قانون لاحق جرم شناخته نشود، حکم قطعی اجراء نمی‌شود و اگر در جریان اجراء باشد اجرای آن موقوف می‌شود. در این موارد و همچنین در موردی که حکم قبلاً اجراء شده است هیچ‌گونه اثر کیفری بر آن مترتب نیست.

ب- اگر مجازات جرمی به موجب قانون لاحق، تخفیف یابد، قاضی اجرای احکام موظف است قبل از شروع

به اجراء یا در حین اجراء از دادگاه صادرکننده حکم قطعی، اصلاح آن را طبق قانون جدید تقاضا کند. محکوم نیز می‌تواند از دادگاه صادرکننده حکم، تخفیف مجازات را تقاضا نماید. دادگاه صادرکننده حکم با لحاظ قانون لاحق، مجازات قبلی را تخفیف می‌دهد. مقررات این بند در مورد اقدام تأمینی و تربیتی که در مورد اطفال بزهکار اجراء می‌شود نیز جاری است. در این صورت ولی یا سرپرست وی نیز می‌تواند تخفیف اقدام تأمینی و تربیتی را تقاضا نماید.

تبصره- مقررات فوق در مورد قوانینی که برای مدت معین و با موارد خاص وضع شده است، مگر به تصریح قانون لاحق، اعمال نمی‌شود.

پ ■ مستند به مواد ۱۰۵، ۱۰۶ و ۱۰۷ ق مجازات اسلامی

ماده ۱۰۵- مرور زمان، در صورتی تعقیب جرایم موجب تعزیر را موقوف می‌کند که از تاریخ وقوع جرم تا انقضای مواعد زیر تعقیب نشده یا از تاریخ آخرین اقدام تعقیبی یا تحقیقی تا انقضای این مواعد به صدور حکم قطعی منتهی نگردیده باشد:

الف) جرایم تعزیری درجه یک تا سه با انقضای پانزده سال

ب) جرایم تعزیری درجه چهار با انقضای ده سال

پ) جرایم تعزیری درجه پنج با انقضای هفت سال

ت) جرایم تعزیری درجه شش با انقضای پنج سال

ث) جرایم تعزیری درجه هفت و هشت با انقضای سه سال

تبصره ۱- اقدام تعقیبی یا تحقیقی، اقدامی است که مقامات قضایی در اجرای یک وظیفه قانونی از قبیل احضار، جلب، بازجویی، استماع اظهارات شهود و مطلعان، تحقیقات یا معاینه محلی و نیابت قضایی انجام می‌دهند.

تبصره ۲- در مورد صدور قرار اناطه، مرور زمان تعقیب از تاریخ قطعیت رأی مرجعی که رسیدگی کیفری منوط به صدور آن است، شروع می‌شود.

ماده ۱۰۶- در جرایم تعزیری قابل گذشت هرگاه متضرر از جرم در مدت یک سال از تاریخ اطلاع از وقوع جرم، شکایت نکند، حق شکایت کیفری او ساقط می‌شود مگر اینکه تحت سلطه متهم بوده یا به دلیلی خارج از اختیار، قادر به شکایت نباشد که در این صورت مهلت مزبور از تاریخ رفع مانع محاسبه می‌شود. هرگاه متضرر از جرم قبل از انقضای مدت مذکور فوت کند و دلیلی بر صرف نظر وی از طرح شکایت نباشد هر یک از ورثه وی در مهلت شش ماه از تاریخ وفات حق شکایت دارد.

تبصره- غیر از مواردی که شاکی تحت سلطه متهم بوده، در صورتی به شکایت وی یا ورثه او رسیدگی می‌شود که جرم موضوع شکایت طبق ماده (۱۰۵) این قانون مشمول مرور زمان نشده باشد.

ماده ۱۰۷- مرور زمان، اجرای احکام قطعی تعزیری را موقوف می‌کند و مدت آن از تاریخ قطعیت حکم به قرار زیر است:

الف) جرایم تعزیری درجه یک تا سه با انقضای بیست سال

ب) جرایم تعزیری درجه چهار با انقضای پانزده سال

- پ) جرایم تعزیری درجه پنج با انقضای ده سال
 ت) جرایم تعزیری درجه شش با انقضای هفت سال
 ث) جرایم تعزیری درجه هفت و هشت با انقضای پنج سال
 تبصره ۱- اگر اجرای تمام یا بقیه مجازات موکول به گذشتن مدت یا رفع مانعی باشد، مرور زمان از تاریخ انقضای آن مدت یا رفع مانع محاسبه می‌شود.
 تبصره ۲- مرور زمان اجرای احکام دادگاه‌های خارج از کشور درباره اتباع ایرانی در حدود مقررات و موافقتنامه‌های قانونی، مشمول مقررات این ماده است.

✓ ۷- مستند به ماده ۱۰۶ ق مجازات اسلامی

ماده ۱۰۶- در جرایم تعزیری قابل گذشت هرگاه متضرر از جرم در مدت یک سال از تاریخ اطلاع از وقوع جرم، شکایت نکند، حق شکایت کیفری او ساقط می‌شود مگر اینکه تحت سلطه متهم بوده یا به دلیلی خارج از اختیار، قادر به شکایت نباشد که در این صورت مهلت مزبور از تاریخ رفع مانع محاسبه می‌شود. هرگاه متضرر از جرم قبل از انقضای مدت مذکور فوت کند و دلیلی بر صرف نظر وی از طرح شکایت نباشد هر یک از ورثه وی در مهلت شش ماه از تاریخ وفات حق شکایت دارد.
 تبصره- غیر از مواردی که شاکی تحت سلطه متهم بوده، در صورتی به شکایت وی یا ورثه او رسیدگی می‌شود که جرم موضوع شکایت طبق ماده (۱۰۵) این قانون مشمول مرور زمان نشده باشد.

✓ ۸- مستند به ماده ۱۴ آ. د. ک

ماده ۱۴- شاکی می‌تواند جبران تمام ضرر و زیان‌های مادی و معنوی و منافع ممکن‌الحصول ناشی از جرم را مطالبه کند.
 تبصره ۱- زیان معنوی عبارت از صدمات روحی یا هتک حیثیت و اعتبار شخصی، خانوادگی یا اجتماعی است. دادگاه می‌تواند علاوه بر صدور حکم به جبران خسارت مالی، به رفع زیان از طرق دیگر از قبیل الزام به عذرخواهی و درج حکم در جراید و امثال آن حکم نماید.
 تبصره ۲- منافع ممکن‌الحصول تنها به مواردی اختصاص دارد که صدق اتلاف نماید. همچنین مقررات مرتبط به منافع ممکن‌الحصول و نیز پرداخت خسارت معنوی شامل جرایم موجب تعزیرات منصوص شرعی و دیه نمی‌شود.

✓ ۹- مستنبط از ماده ۱۷ آ. د. ک

ماده ۱۷- دادگاه مکلف است ضمن صدور رأی کیفری، در خصوص ضرر و زیان مدعی خصوصی نیز طبق ادله و مدارک موجود رأی مقتضی صادر کند، مگر آنکه رسیدگی به ضرر و زیان مستلزم تحقیقات بیشتر باشد که در این صورت، دادگاه رأی کیفری را صادر و پس از آن به دعوای ضرر و زیان رسیدگی می‌نماید.

✓ ۱۰- مستند به تبصره ماده ۱۹ آ. د. ک

ماده ۱۹- دادگاه در مواردی که حکم به رد عین، مثل و یا قیمت مال صادر می‌کند، مکلف است میزان و

مشخصات آن را قید و در صورت تعدد محکوم علیه، حدود مسؤلیت هر یک را مطابق مقررات مشخص کند. تبصره- در صورتی که حکم به پرداخت قیمت مال صادر شود، قیمت زمان اجرای حکم، ملاک است.

ج ■ مستند به تبصره ۲ ماده ۱۴ آ. د. ک

ماده ۱۴- شاکی می تواند جبران تمام ضرر و زیان های مادی و معنوی و منافع ممکن الحصول ناشی از جرم را مطالبه کند.

تبصره ۱- زیان معنوی عبارت از صدمات روحی یا هتک حیثیت و اعتبار شخصی، خانوادگی یا اجتماعی است. دادگاه می تواند علاوه بر صدور حکم به جبران خسارت مالی، به رفع زیان از طرق دیگر از قبیل الزام به عذرخواهی و درج حکم در جراید و امثال آن حکم نماید.

تبصره ۲- منافع ممکن الحصول تنها به مواردی اختصاص دارد که صدق اتلاف نماید. همچنین مقررات مرتبط به منافع ممکن الحصول و نیز پرداخت خسارت معنوی شامل جرایم موجب تعزیرات منصوص شرعی و دیه نمی شود.

د ■ مستند به ماده ۱۵۰ ق مجازات اسلامی

ماده ۱۵۰- هرگاه مرتکب جرم در حین ارتکاب، مجنون باشد یا در جرایم موجب تعزیر پس از وقوع جرم مبتلا به جنون شود چنانچه جنون و حالت خطرناک مجنون با جلب نظر متخصص، ثابت و آزاد بودن وی محل نظم و امنیت عمومی باشد به دستور دادستان تا رفع حالت خطرناک در محل مناسب نگهداری می شود. شخص نگهداری شده یا خویشاوندان او می توانند در دادگاه به این دستور اعتراض کنند که در این صورت، دادگاه با حضور معترض، موضوع را با جلب نظر کارشناس در جلسه اداری رسیدگی می کند و با تشخیص رفع حالت خطرناک در مورد خاتمه اقدام تأمینی و درغیراین صورت در تأیید دستور دادستان، حکم صادر می کند. این حکم قطعی است ولی شخص نگهداری شده یا خویشاوندان وی، هرگاه علائم بهبود را مشاهده کردند حق اعتراض به این حکم را دارند.

این امر مانع از آن نیست که هرگاه بنا به تشخیص متخصص بیماری های روانی، مرتکب، درمان شده باشد برحسب پیشنهاد مدیر محل نگهداری او دادستان دستور خاتمه اقدام تأمینی را صادر کند.

تبصره ۱- هرگاه مرتکب یکی از جرایم موجب حد پس از صدور حکم قطعی دچار جنون شود حد ساقط نمی شود. در صورت عارض شدن جنون قبل از صدور حکم قطعی در حدودی که جنبه حق الهی دارد تعقیب و محاکمه تا زمان افاقه به تأخیر می افتد. نسبت به مجازات هایی که جنبه حق الناسی دارد مانند قصاص و دیه و همچنین ضرر و زیان ناشی از جرم، جنون مانع از تعقیب و رسیدگی نیست.

تبصره ۲- قوه قضاییه موظف است مراکز اقدام تأمینی را در هر حوزه قضایی برای نگهداری افراد موضوع این ماده تدارک ببیند. تا زمان شروع به کار این اماکن، قسمتی از مراکز روان درمانی بهزیستی یا بیمارستانی موجود به این افراد اختصاص داده می شود.

ز ■ مستند به تبصره ماده ۱۹ آ. د. ک

ماده ۱۹- دادگاه در مواردی که حکم به رد عین، مثل و یا قیمت مال صادر می کند، مکلف است میزان و